

TARKASTUSRAPORTTI

Pirkkala Partola

PIRKKALAN PARTOLAN KYLÄNPAIKAN TARKASTUS 2010

Pirkanmaan maakuntamuseon tutkija Ulla Lähdesmäki teki maastotarkastuksen Pirkkalan kunnan Pereentien varressa sijaitsevalle historiallisen ajan muinaisjäännösalueelle. Kyseessä on Partolan kylänpaikka, joka on todettu arkeologisessa inventoinnissa vuonna 2008 (Mikroliitti Oy). Tarkastuksen syynä oli Pirkkalan kunnan suunnittelema kevyen liikenteen väylä, joka oli tarkoitus rakentaa Pereentien eteläreunaan. Suunnittelun yhteydessä maakuntamuseo sai tiedon Pirkkalan kunnalta, että Tampereen kaupungin kaukolämpöyhtiö on kaivanut kaukolämpöjohdon samaan linjaan, kylänpaikan muinaisjäännösalueelle, vuodenvaihteessa 2009-2010. Tarvittavien lupien järjestäminen työtä varten on ollut Pirkkalan kunnan vastuulla. Maakuntamuseo antoi kevyen liikenteen väylästä kunnalle 30.12.2009 lausunnon, jossa edellytettiin koekaivauksen suorittamista ennen klv:n rakentamista. Lisäksi edellytettiin, että mikäli alueelle suunnitellaan muuta maankäyttöä, suunnitelmat tulee lähettää hyvissä ajoin lausunnon museoviranomaiselle. Kaukolämpölinjaa koskevasta suunnitelmasta ei ole kuitenkaan pyydetty lausuntoa. Muinaisjäännösalueen kohdalla työt oli pysäytetty muinaismuistolain 14 §:n mukaisesti jo ennen tarkastusta kaivutyön tultua museon tietoon.

Tarkastukseen osallistuivat Pirkkalan kunnasta Tero Vesanto ja Sami Mäkinen. Paikalla todettiin, että Pereentiehen rajautuvan kiinteän muinaisjäännöksen alueella on kaivettu maata n. 2,5 - 3 metrin levyinen väylä, joka leikkaa kylänpaikan pohjoisreunaa. Kaukolämpöputki on sijoitettu ko. väylään ja putki on peitetty täyttöhiekalla. Täyttömaan ja alkuperäisen maanpinnan tason välillä on n. 1 - 1,5 metrin korkuinen ero. Maakuntamuseolle kerrottiin, että kyse on Tampereen kaupungin rakentamasta kaukolämpöjohdosta, joka on kaivettu muinaisjäännösalueelle oletettavasti marrasjoulukuussa 2009. Kylänpaikan kohdalla on myös kalliota, joka on putkikaivantoa tehtäessä räjäytetty. Tarkastuksessa ilmeni myös, että samaan linjaan on jo aikaisemmin, n. vuonna 2000, rakennettu vesi- ja viemärijohto.

Tarkastuksessa selvitettiin muinaismuistolain periaatteet (1, 13, 14, 15 §) ja rauhoituksen vaikutus maankäyttösuunnitelmiin kyseisessä tapauksessa. Pirkanmaan maakuntamuseo laatii muistion katselmuksesta ja todetusta kiinteän muinaisjäännöksen rikkomisesta ja informoi asiasta Museoviraston rakennushistorian osastoa. Lisäksi selvitettiin kunnan edustajille, että paikalla tullaan tekemään rikkomisen johdosta pelastuskaivaukset, joissa dokumentoidaan asuinpaikan rikkoutunut osa tieleikkauksessa sekä poistetaan kaista kiinteää muinaisjäännöstä leikkauksen vieressä. Museo arvioi poistettavan osan laajuuden. Paikalla todettiin myös, että kunta on museon aikaisemman lausunnon johdosta pyytänyt tarjoukset koekaivauksesta ja valvonnasta ko. kohteessa ja että rikkominen on muuttanut tilanteen siten, että koekaivauksen asemesta maakuntamuseo tulee tekemään pelastuskaivauksen. Arkeologinen valvonta on edelleen tarpeen tien asfaltoidulla osalla klv:n rakentamisen yhteydessä. Pelastuskaivausten ja valvonnan kustannuksista vastaa muinaismuistolain 15 §:n mukaisesti Pirkkalan kunta. Museo lähettää muistion ja koekaivauksen kustannusarvion kunnalle erikseen. Tarkastuksessa keskusteltiin myös alustavasti arkeologisten

toimenpiteiden aikataulusta. Museo pyrkii käynnistämään pelastuskaivauksen leikkauksen dokumentoinnin osalta toukokuun aikana ja varsinaiset pelastuskaivaukset tehdään sen jälkeen. Kaivaukset edellyttävät Museoviraston myöntämää tutkimuslupaa, jonka maakuntamuseo hakee. Maakuntamuseo ottaa Pirkkalan kuntaan yhteyttä tutkimuksen järjestämisestä.

Tampere 7.6.2010 Ulla Lähdesmäki

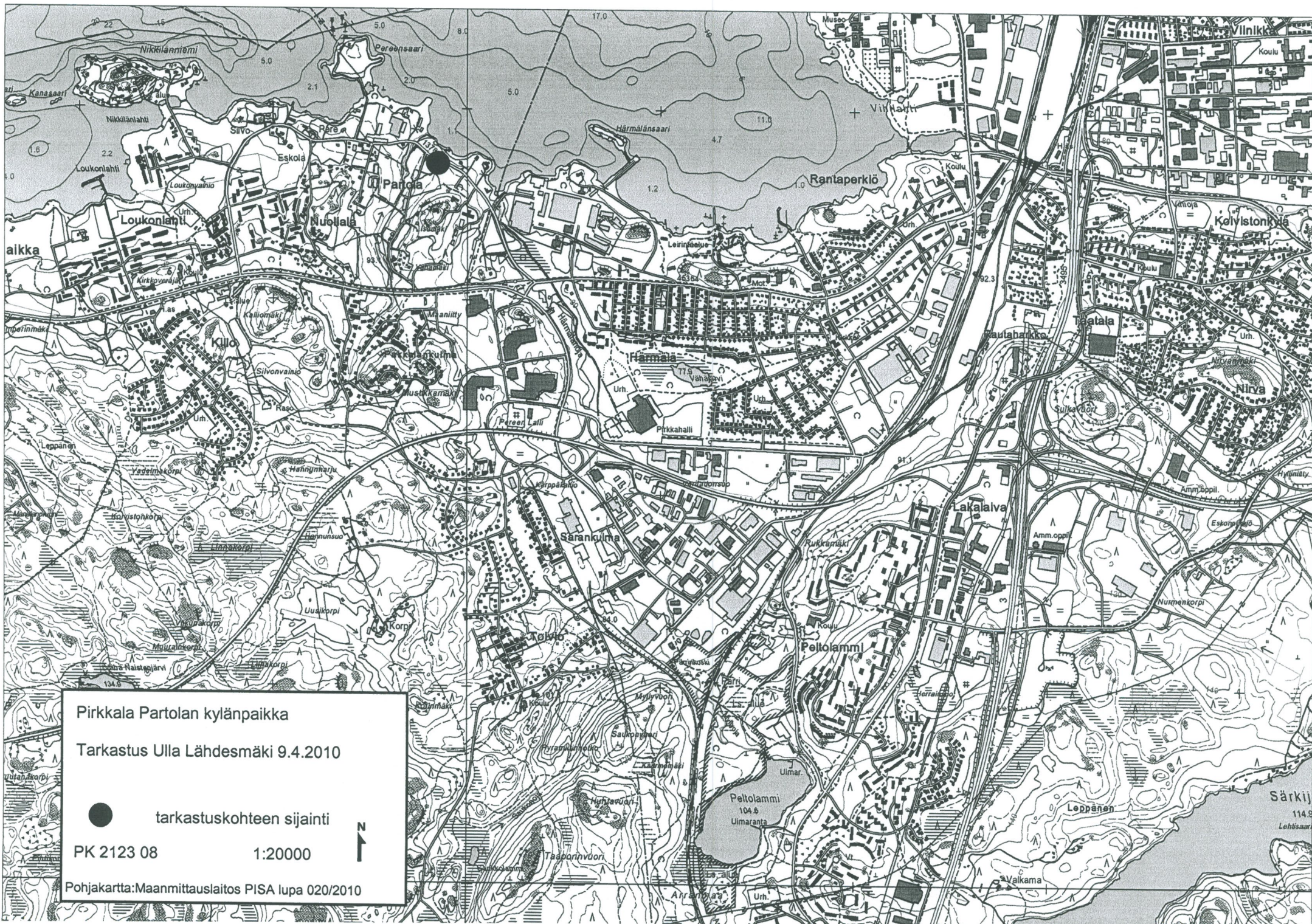
PARTOLA

Kunta	Pirkkala
Vanha kunta	
Kylä	
Kaupunginosa	
Kohdenimi	Partola
Muinaisjäännöstunnus	1000012295
Inventointinumero	
MJ-tyyppi	asuinpaikat
MJ-tyypin tarkenne	kylänpaikat
Ajoitus	historiallinen
Selkeä ajoitus	
Rauhoitusluokka	2
Lukumäärä	1
Peruskarttanumero	2123 08
Peruskartan nimi	
X1-koordinaatti	
X2-koordinaatti	
Y1-koordinaatti	
Y2-koordinaatti	
Z1-koordinaatti	
Z2-koordinaatti	
P1-koordinaatti	6823 130
P2-koordinaatti	
I1-koordinaatti	3325 040
I2-koordinaatti	
Koordinaattiselite	Kohde sijaitsee Pirkkalan vanhasta kirkosta 7,9 km itään

Kohteen kuvaus

Messukylän neljännekseen kuuluneessa kylässä oli vuoden 1546 veroluettelossa 4 taloa. V. 1768 paikalla sijaitsi 6 taloa isojakokartassa, jonka mukaan arkeologisessa inventoinnissa vuonna 2008 on tehty kylätontin paikannus. Tien eteläpuolella on havaittavissa metsäisellä joutomaalla ajoittamaton talonperustus rauniokumpareella. Edelleen 60 m koilliseen polun varrella, sen itäreunalla ajoittamaton kuoppa (8 m x 3 m), jossa huolellisesti kivetyt reunat. Tien pohjoispuolen neljästä talonpaikasta laitimmaisit nykyisten rakennusten alla, mutta keskimmäisten paikka on rakennusten välisellä kapealla alalla, mikä on edelleen osin hoidettua pihamaata ja rantaan johtavaa kävelytien alaa.

Kohde on inventoitu vuonna 2008 (Mikroliitti Oy).

Pirkkala Partolan kyläpaikka

Tarkastus Ulla Lähdesmäki 9.4.2010

tarkastuskohteen sijainti

PK 2123 08

1:20000

Pohjakartta:Maanmittauslaitos PISA lupa 020/2010

Partola

PIRKKALA PARTOLAN KYLÄNPAIKKA

Tarkastus Ulla Lähdesmäki 9.4.2010

MUINAISJÄÄNNÖSALUE

KAUKOLÄMPÖJOHTO

1:2000

Pohjakartta: Maanmittauslaitos, PISA lupa 020/2010